

ཨེ་མ་དྲོ།

རིག་སྤྱོད་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུའི་བྱིན་རྒྱབས་ལས།
དགོངས་པའི་གྲོང་ལས་སྤོབས་པའི་གཏེར་བརྒྱད་གྲོལ།
ལུང་རྟོགས་ཆོས་མཛོད་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་མཆོག།
མི་ཡམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།

ཨོྲཱ་ཏུ་ཨོྲཱ་ཏུ་མཁྱེ་སྒྲིུ་ཏུ།

འཇམ་མགོན་འབྲུ་མི་ཡམ་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་ནི། རབ་བྱུང་བརྒྱ་བཞི་པའི་མེ་ཏྲ་སྤྱི་ལོ་1846ལོར་
ཡབ་འབྲུ་མགོན་པོ་དར་རྒྱས་དང་། ཡུམ་དཔོན་རུ་ཆོས་དར་གྱི་བུ་མོ་སྤིང་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་
ཡུལ་མདོ་ཁམས་སྡེ་དགེ་ལྷ་རྒྱུའི་ཡུལ་སྤྱོད་དགེ་བསྟེན་ཆེན་པོ་ལྷ་རྒྱལ་རྩོམ་མེ་ཏྲ་ལམ་ལྷ་གསུམ་
བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་གནས་ལ་རྒྱུའི་དིང་རྒྱུང་ཞེས་པར་སྐྱེ་འབྱུངས། ལུ་བོ་པར་དར་རྒྱས་ཀྱིས་མི་
ཡམ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་མཚན་གསོལ། རྒྱུང་རྒྱུའི་དུས་ནས་ཡི་དམ་འཇམ་དཔལ་ཞི་དྲག་དང་། ཆོས་སྤྱོད་
གོ་སར་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་དད་པ་ཞིག་བྱུང་། དགྲུང་གྲངས་དྲུག་བདུན་ནས་སྡོམ་གསུམ་རྣམ་ངེས་
དང་། ཕྱིས་དཀར་ནག་གི་སྡོམ་འགྲོ་ཐུགས་འཛིན་མཛོད། དགྲུང་གྲངས་བརྒྱ་སྟོར་ནས་འབྲི་གྲོག་
ལ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་ལྷགས་རྩོམ་ཡང་ཅི་རིགས་གནང་།

དགྲུང་གྲངས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ཐོག་ཡུལ་དེའི་དགོན་པ་འབྲུ་མོ་ཏྲ་གསང་སྤྱགས་ཆོས་སྤྱོད་ཏུ་གྲ་
པ་བྱས་པར་བཅུན་རྒྱུང་མཁས་པ་ཞེས་ཀུན་གྱིས་བསྤྱགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར། དགྲུང་གྲངས་
བཅོ་ལྔ་དྲུག་སྟོར་ཞིག་ན་དབྱངས་འཆར་གྱི་དཔེ་རྟོག་ལ་ཞག་ཤས་གཟིགས་ཏེ་འཇམ་དཔལ་
ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མ་ལུས་པ་མཐུན། དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་བདུན་སྟོབས་ཉོག་བྱིང་གིས་འབྲོག་སྡེ་
མཐའ་དག་མགོ་ལོག་ཏུ་སོང་བས་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་དེར་བྱོན། དགྲུང་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་བརྒྱ་དགྲུའི་
སྟོར་ནས་སྐྱེ་ཞང་འགྱུར་བཟང་དང་ལྷན་དུ་ལྷ་སར་ཕེབས། དེ་ནས་ལྷོ་གནས་རྒྱས་པར་བྱོན་ཞོར་
ལྷོ་བྲག་མཁར་རྒྱུར་ཕེབས་པའི་ཆེ་བ་མལ་གྱི་སྤྱོད་བ་འགྱུར། བདེ་དྲོད་ཀྱི་ཉམས་འབར་བ་སོགས་
གནས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ། ཕྱིར་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་རྗེས་ལབ་སྐབས་མགོན་དབང་ཆེན་དགེས་རབ་
རྩོམ་མཛུན་ནས་མ་ཏི་འཇམ་དཀར་གྱི་རྗེས་གནང་དང་། ཆོས་སྤྱོད་གི་སྟོག་གཏད་སོགས་གསུམ།

དཔལ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེན་སོགས་རྒྱུ་ལྷུང་མན་ངག་མང་པོ་གསུམ་།
འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བརྩེ་དབང་པོ་ལས། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་དུ་མ་དང་།
གསང་ཆེན་དོ་རྩེ་ཐོག་པའི་སྤྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་། གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད། རྒྱལ་རྩེན་གྱི་བཤའ་པ་
སོགས་མན་ངག་ཕྱག་བཞེས་དམར་ཁྲིད་མང་པོ་ལྟས། ཀོང་སྤུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལས། སྤྱ་ཅན་
པ་དང་། དདུལ་རྒྱ་བཙོ་བཀྲའི་ལག་ལེན་སོགས་ཐུན་མོང་རིག་གནས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཆེ་
བདག་སོགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲིན་གྲོལ་གྱི་རིགས་མཐའ་ཡས་པ་གསུམ་།
འཇུ་དབོན་འཇིགས་མེད་དོ་རྩེ་ལས་མདོ་སྤྱད་པའི་བཤའ་པ། འབྲུམ་གསར་དགོ་བཤེས་ངག་
དབང་འབྱུང་གནས་ལས་དབྱུ་མ་འཇུག་པ། འཇམ་དབྱངས་སློ་གཏེར་དབང་པོ་ལས་ཆད་མ་
རིགས་གཏེར། སེར་བྱལ་དགོ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མདུན་ནས་མཛོད་ཀྱི་བཤའ་ལྷུང་སོགས་
མདོར་ན་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་མདུན་ནས་མདོ་སྤྱེགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་
ཐམས་ཅད་མ་མཁུན་པ་མེད་པར་བསྐྱབས། རྩོགས་ཆེན་གྱི་སེང་དུ་ལྷ་འགྱུར་རྩྱིང་མའི་ཆོས་སྐྱོར་
དང་། དཔལ་སྤུངས་ལྷ་རིག་སློབ་གླིང་ནས་གསོ་བ་རིག་པ་དང་། ཕྱིས་དཀར་ནག་སོགས་རིག་
གནས་ཀྱི་སྐྱོར་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྐྱབས། སྤྱོད་པལ་ཆེར་སྤྱོགས་མེད་རིས་མེད་ཀྱི་དབོན་
གནས་རྣམས་སུ་སྤྱུབ་པ་ཉམས་ལེན་ཁོ་ན་མཛོད་ཅིང་མེ་ཤོད་དཀར་མོ་སྤྲུག་ཆང་དུ་འང་ལོ་བཅུ་
གསུམ་དུ་བཞུགས་ནས་བསྟེན་སྤྱུབ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛོད།
རི་བོ་དགོ་ལྷན་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་རིས་རབ་གསལ་དང་ཚུད་ཡིག་འགའ་ཞིག་བཏང་
རིས་བྱས་པ་ཡང་དོན་དུ་བཟུན་པ་བྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་བཀྲས་མཐོང་དུང་ཡིག་རྒྱ་
མཚོས་བྲིས་པའི་ «གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སེང་གོ་གཅིག་ལྷ་འཇམ་མགོན་མི་པམ་རྒྱ་མཚོའི་
རྣམ་ཐར་སྟིང་པོ་བསྐྱུས་པ་» ཞེས་པའི་ནང་རྩེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གསུང་ལྷུང་དྲངས་པ་ལས། “སྐབས་
དེར་སྐབས་མགོན་དོ་རྩེ་འཆང་མཁུན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རེ་ཡང་གྱིས་ཞེས་
བཀའ་ཕེབས་པས། སྤྱོད་པའི་བཀའ་སྤྱུབ་པ་དང་། རང་གི་སློ་གྲོས་གོམས་ཆེད་རྒྱལ་བཟུན་རིན་པོ་
ཆེ་འབའ་ཞིག་སྟིང་ལ་བཅངས་ནས་མདོ་སྐྱོར་སོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རེ་ཡང་བྲིས་ཤིང་དེ་དག་གི་
སྐབས་སུ་རང་ལུགས་ཀྱི་འདོད་པ་རྒྱལ་དུ་བཏོན་ནས་རུང་ཟད་རེ་བཤའ་པས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་
གྱིས་འགོག་བྱེད་ལྷ་བྱུར་གོ་ནས། ཕྱིས་འདིར་སྤྱོགས་ཐ་དད་ནས་ཚུད་ཡིག་སོགས་མང་དུ་བྱུང་

མོད། རྟོན་དུ་རང་གི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་ནི་སྒྲིམ་མའི་བཀའ་ལུང་སྒྱུབ་པ་དང་། དེང་སང་སྤྱི་འགྲུལ་གྱི་
བསྟན་པ་ཉམས་རྒྱུ་ཆེ་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞན་ལུགས་ཀྱི་ལད་མོ་ཙམ་ལས། རང་ལུགས་ཀྱི་
གྲུབ་མཐའི་གནད་ཅི་ཡིན་ཙམ་ཡང་ཤེས་འདོད་བྱེད་ནས་འདྲི་མཁན་ཡང་དཀོན་པས། རྟོན་དེ་ལ་
ཅུང་ཟད་ཕན་དུ་རེ་ནས་བྲིས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ལུགས་ལ་སྤང་ཞེན་དང་། རང་བསྟོན་གྱི་
སྒྲིམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ནི་མི་ལམ་ཙམ་དུ་འདྲ་སྒྲིམ་མ་སྤྱོད་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་དང་ལྡན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ཀྱང་མི་ཁྲེལ་བ་ཡོད། རྩོད་ལན་འགའ་ཞིག་བྲིས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་གཞན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དྲོན་མ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་གཟུ་བོའི་
སྒྲོས་བགོ་སྒྲེང་ཅུང་ཟད་བཀྱིས་པ་ཡིན། "ཞེས་གསུངས།

ཡང་ «གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྱོད་བའི་སེང་གེ་གཅིག་ཕུ་འཇམ་མགོན་མི་ཤམ་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་སྤྱིང་
པོ་བསྐྱུས་པ་ » ཞེས་པའི་ནང་ཇེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གསུང་ལུང་དྲངས་པ་ལས། "སྤྱིར་ཆད་མའི་རིགས་
པ་ལ་སྟོན་གོམས་འགོག་མེད་སྤང་ཞིང་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གཟིགས་སྐབས་རུབ་གཅིག་མནལ་
ལམ་དུ། རྩོད་པོས་པའ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་རྒྱ་གར་གྱི་པའ་གྲུབ་ཀྱི་ཆས་ཅན་ཤངས་ཅེ་ཅུང་ཟད་
གྲུག་པ་ཞིག་གིས་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་མི་ཤེས་རྒྱ་ཅི་ཡོད། དགག་སྒྱུབ་གཉིས་རེད་གསུངས་ནས་
ཆད་མའི་འགྲེལ་པའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་དུམ་བུ་གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ་ཉིད་ཀྱི་ཕུག་དུ་བཞག་ནས་འདི་གཉིས་
མཉམ་དུ་སྒྲིམས་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་བསྐྱམས་མ་ཐག་རལ་གྱི་ཞིག་དུ་གྱུར་ཏེ་ཉིད་ཀྱི་མདུན་ན་
ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤང་ཤར་བ་ལ། རལ་གྱི་དེ་གཅིག་གཤམས་པས་ཐོགས་པ་མེད་
པར་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་ཆོད་པའི་ཐུགས་སྤང་གསལ་བར་བྱུང་བས་སྤྱིར་ནང་ནས་རྣམ་
འགྲེལ་ལ་མི་ཤེས་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་། ཞེས་གསོལ་དཔོན་པལ་ལ་གསུངས།

འདུལ་བ་མདོ་རྩ་ལ་ཐོག་མར་ལན་གཅིག་གཟིགས་པས་ཅུང་ཟད་གོ་དཀའ་བ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་
ཀྱང་། དེ་ཇེས་བཀའ་འགྲུལ་ཆར་གཅིག་དཔེ་བལྟས་བྱས་སྐབས་འདུལ་བའི་པོད་བཅུ་གསུམ་པོ་
ཆར་གཅིག་གཟིགས་པས་དེས་མདོ་རྩ་ལ་མི་ཤེས་རྒྱ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་གསུངས། "ཡང་དེ་ཉིད་
ལས། " དེ་ནས་སྤྱི་ཇེས་སུ་བཀའ་འགྲུལ་ཆར་བདུན་དཔེ་ལྟོག་གནང་བ་དང་། གྲེ་ཐོག་སྤྱིང་སྐབས་
དཔལ་འཛིང་དགོན་དུ་བསྟན་འགྲུལ་གྱི་དཔེ་ཆ་གཡར་ཏེ་པོད་བཅུ་ཙམ་དཔེ་གཟིགས་གནང་།
ཁོང་གི་ལྷགས་རྩོམ་མདོ་ལྷགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་སྐོར་ཕུ་སྟེ་སུམ་ཅུ་ལྷག་བཅུམས་

ཡོད་པ་དེ་དག་ལྟར་གཟིགས་ཀྱི་ཆེ་བའི་སྟབས་ཀྱི་རིག་པའི་གྲོང་བཞོལ་ནས་རྩིས་པ་ག་སྟག་ཡིན་
པའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་གསུངས་ལས། དེ་ཡང་བོད་ལྗེས་ཀྱི་བྱང་པ་སོགས་ཟབ་གནད་ཐུན་མིན་
རྣམས་ནི་དཔེ་སོགས་བལྟས་པ་མིན་པར། བསྟེན་སྒྲུབ་ལ་བཞུགས་དུས་རིག་པའི་རྩ་ཁ་ཕྱེ་བ་
དང་། སྒྲ་མ་དང་ལྟག་པའི་ལྟའི་བྱིན་རྒྱབས་ལས་རང་བབ་ཀྱིས་ཐུགས་ལ་ཤར་ཏེ་མ་བྱིས་ཐབས་
མེད་བྱང་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས།”

འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བརྩེ་དབང་པོས།མི་ཡམ་མགོན་པོའི་དགོངས་དོན་ཇི་བཞིན་རྟོགས།།འཇམ་
པའི་དབྱངས་བཞིན་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་མཁས།།ཕྱོགས་ལས་རྣམ་ཀྱལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལྟར།།སྟོན་
པས་ཀྱི་མཆོད་གོས་ཅན་བྱབ་གྱུར་ཅིག།ཅེས་པའི་བསྟགས་བཅོལ་དང་།སྒྲ་གསུང་ཐུགས་རྟོན་གལ་
འགངས་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་དང་།ཇི་ཉིད་ཀྱི་དབང་རྟགས་སུ་བཞེས་པའི་པཎ་ལྷ་ན་རིང་བཙས་
གནང་སྟེ་དོན་གྱི་རྒྱལ་ཆ་བ་དུ་མངའ་གསོལ།ཁོང་གི་བསྟེན་སྒྲུབ་གང་གནང་ལ་གཞུང་མཐུན་གྱི་
རྟགས་ཆ་ད་ལྟར་མ་བྱང་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། «གངས་རིའི་ཁོད་ཀྱི་སྒྲ་བའི་སེང་གོ་གཅིག་ཕུ་འཇམ་
མགོན་མི་ཡམ་ཀྱི་མཆོད་རྣམ་ཐར་སྟོང་པོ་བསྐྱས་པ་»ལས། “སྟག་ཆང་དུ་རྟ་ནག་གི་སྒྲུབ་པ་ཞག་
བཞི་མཇུག་དེ་གཏོར་རྒྱག་གནང་སྐབས་བྲག་རི་ཕྱེ་མར་ཞིག་པ་དང་། སྟེ་དགའི་སྐས་མོ་བསྐྱར་
སྐབས་སྒྲ་བསྐྱུ་ལུས་པས། སྒྲ་ལུག་ལ་ཐུགས་གཏད་པ་ཅམ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བ་ཀྱན་
གྱིས་མཐོང་།

ལྟར་ཁོག་དེས་མགོ་རི་ཁོད་དུ་བཞུགས་སྐབས། ཉིན་གཅིག་འབྲི་གྲུང་གི་འགྲམ་དུ་བྱོན་ཏེ། བོད་
ཁམས་བདེ་བའི་སྟོན་ལམ་དང་། ས་བརྩུད་གསོ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་དུ་རིན་ཆེན་འབྲུ་སྟོན་ཅན་གྱི་གྲུ་
བུམ་གཏོར་དུ་སྐས་ཇེས། ཐུག་ན་མདའ་དར་ཞིག་བསྐྱམས་ཡོད་པ་དེ་འབྲི་རྒྱུ་རྒྱུ་དཀྱིལ་དུ་
འཕངས་མཇུག་པས། མདའ་ཡི་རྩ་བ་རྒྱུ་གཏོར་དུ་བྱུག་ཅིང་རྩ་མོ་བྱེད་དུ་བསྟན་དེ་དར་ཆོན་
རྒྱུང་གིས་སྟོད་བཞིན་བརྟན་པར་གནས་སོང་ཞིང་། དེ་ནས་ཇི་ཉིད་རྒྱུ་འགྲམ་ནས་བྱེད་དུ་སྟོན་ལམ་
ཤེས་བཅོལ་གསུང་བཞིན་ཞབས་གོམས་པ་བརྩུད་དགུ་ཅམ་དུ་དལ་བུས་ཐེབས་པར། མདའ་དར་
ཡང་སྒྲ་མ་ལྟར་གྱིས་རྒྱུ་བོའི་གཞུང་ནས་བྱེད་ལ་འགྲོ་བ་དེར་འཁོད་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཐོང་བ་
དང་། ཆབ་མདོར་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་ནག་གི་ལུར་བྱིང་ཆེ་བས་ཉེ་གནས་སྒྲ་མ་དམ་པ་འོད་གསལ་
ཐུགས་གཟན་ཆེ་བར་བྱང་ཆོ། ཁོང་གི་ཞལ་ལས། གྲུ་གྲོ་འཛམས་པའི་གཤེད་མ་རིགས་ལྟར་དུག་

པོ་ལྷགས་འཁོར་ཅན་ཡིན། བདག་གྲང་དེའི་དམག་དཔོན་ཆེ་ཤོས་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་དག་གིས་
འཆོག་ལ་རུས། ཨུ་ཅི་གསུངས།

དེ་བཞིན་སྐྱོད་དུ་བཅུགས་དུས་ཕྱི་གླིང་གི་འགྲུལ་པ་སོང་བའང་ཇེ་སྒྲ་མ་ཉིད་བཅུགས་པའི་ས་
ཕྱོགས་དེ་གཞུང་ལམ་དུ་ཁེལ་ཡང་འགོ་མ་རུས་པར། དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱོལ་ཏེ་སོང་བ་དང་། བར་
སྐབས་འཇུ་ཉུང་མ་གྲུང་རྟ་གུད་ཅིང་ར་མདའ་སོགས་མི་ཤོད་པར་ཤིན་དུ་ཁས་དམན་དག་ཇག་
གིས་འཆོར་བའི་སྐབས། ཇེ་ཉིད་ཀྱིས་འཕྲིན་བཅོལ་གནང་བས། མནལ་ལམ་དུ་འབྱ་སྐྱོད་བདེ་ཆོས་
སྦྱོང་བར་ནག་དེ་རྟ་ནག་པོ་ཞིག་བཅིབས་ནས། དུག་ན་མདུང་ཞིག་བཟུང་སྟེ་དེས་འཇུ་ཉུང་མའི་
སྦྱོང་ནས་རེ་བ་ནག་པོ་ཞིག་སྤངས་ཏེ་པ་ཆད་གཞན་ཞིག་དུ་འཕངས་སོང་བ་མིས་པས་དེ་ཕྱིར་ཆད་
འཇུ་པ་གྲུང་རྟ་དར། དག་ཤེད་ཇེ་ཆེར་སོང་བ་འདི་ཁོ་བོའི་མཐུ་ཡིན་ཡང་སུས་གྲང་ཤེས་པ་མི་
འདུག་གསུངས་པས་མཆོན་དེ་རིགས་འགའ་ཞིག་ཐོས། “ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།།

མདོར་ན་ཇེ་ཉིད་སྐྱོ་ཆེའི་གང་པོར་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དུ་མར་བསྟེན་ཞིང་མདོ་
སྤྲུལ་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱོང་པ་མཐར་མ་ཕྱིན་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱོ་ཆེ་བསྟེན་སྐྱབ་
མཛད་པས་ཡི་དམ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞལ་མ་གཟིགས་པ་མེད་པ། ཙུ་ཐིག་རྒྱུང་གསུམ་ཐམས་
ཅད་རྩི་ཇེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པས་ལས་རྒྱུང་གི་རྒྱ་བ་པལ་ཆེར་དབྱ་མའི་དབྱིངས་སུ་དག་
སྟེ་དགའ་བཞིའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཉམས་སུ་བཟླར་བ། ཟབ་དོན་མཐའ་དག་དགོངས་པའི་གློང་
ནས་རང་བཤོལ་དུ་བྱུང་བའི་གསུང་རབ་བཟླན་བཅོས་སུ་སྟེ་སུམ་རུ་ལྷག་ཙམ་བཅུགས་པ།
དངོས་པོ་གང་ལའང་ཞེན་འཛིན་མེད་པ་ཕྱོགས་མེད་རྒྱལ་ཁམས་འགྲིམས་པའི་རིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྟོབ་གཙོ་བོར། རྩི་གྲུབ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ།གཏེར་སྟོན་
བསོད་རྒྱལ། རྩི་གས་སྤུལ་ལྷ་པ། དགེ་མང་སྐབས་མགོན།མཁན་པོ་པད་རྩིར། ཀམ་ཐོག་སི་དུ་རིན་
པོ་ཆེ།ཞེ་ཆེན་རྒྱལ་ཆབ་སྤུལ་སྐྱ། ཞེ་ཆེན་རབ་འབྱམས།དཔལ་ཡུལ་རྒྱ་སྤུལ། དཔལ་ཡུལ་ཀམ་
ཡང་སྤུལ། དཔལ་སྤུངས་སི་དུ་པམ་དབང་མཆོག་གླིང་ཇེ་བྱུང་། དགེ་མང་དཔོན་བཟླན་འཛིན་ཅོར་
བུ། རྩི་སྤུར་སྤུལ་སྐྱ།མཁན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ།སྤུ་མ་ལུང་རྟོགས།ཨ་འཛོམས་འབྲུག་སྤུལ།རྟོགས་
ལྷན་ཤུག་གྲི་འོར་དཔོན་སྟོབ།དགུ་རོང་སྤུལ་སྐྱ།སོགས་ས་དགེ་བཀའ་རྟེན་གི་མཁས་ཆེན་དམ་པ་
རྣམས་དང་། ས་སྦྱོང་སྟེ་དགེ་རྒྱལ་པོ་དང་། གླིང་ཆང་རྒྱལ་པོ་སོགས་བོད་ཀྱི་དཔོན་རིགས་རྣམས་

དང་། འབྱོར་ལྷན་བསྟན་པའི་སྤྱི་བདག་མང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་མར་གྱུར་པ་རེད།
དེ་ནས་སྐྱ་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ནི་«གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སེང་གེ་གཅིག་ཕུ་འཇམ་མགོན་མི་
པམ་རྒྱ་མཆོད་རྣམས་ཐར་སྤྱོད་པོ་བསྟུས་པ་»ལས།“ དགྲུང་ལོ་རེ་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཙོ་ལྔ་པའི་
ཆུ་བྱེ་ལོའི་ལྷ་བ་དང་པོའི་ཆེས་བཅུ་གསུམ་ལ་སྐྱ་མཆོམས་གྲོལ། ཆེས་བཙོ་བཅུད་ཉིན་འགྲུལ་པ་
འགའ་ཞིག་གིས་གདོན་ནད་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་གཞི་བཞེས་པ་དང་། ཆེས་ཉེར་གཅིག་ཉིན་མཐའ་
མའི་ཞལ་ཆེམས་ཕྱག་བྲིས་མཛད་ནས་གསང་ཉར་མཛད་། ལྷ་བ་བཞི་པའི་ཆེས་བཙོ་བཅུད་ཉིན་
མཁན་པོ་ཀུན་དཔལ་འབྱོར་བ་དང་། ཀམ་མཐོ་མཐོ་ནས་དུས་འཁོར་སྤར་པོད་གཅིག་འབྱོར་བས།
ཁོང་གི་ཞལ་སྒོ་བ་སྒྲ་མ་འོད་གསལ་ལ། དེང་སང་སྤྱིར་བདེན་པར་བཤད་ན་ཉན་མཁན་ནི་མེད།
རྒྱུན་པར་བཤད་ན་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་འཛིན་པས། དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་འང་མ་སྤྱོད། དུན་སོ་སྤྱོད་ཐ་མ་
བ་ཞིག་མིན། བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན།
ད་རེས་ཀྱི་རྟོན་འདིར་ན་ཟུག་ཆར་བྱུང་བ་འདི་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཡིན། ད་ཕན་ཆད་ལས་སྤྱོད་གཏན་
ནས་སྤྱོད་མི་དགོས། ད་རེས་རྟོན་འབྱེལ་གྱི་བྱུང་ཆར་པོ་ཡོད་པས་མཁན་ཀུན་དཔལ་ལ་དེ་རིང་
ནས་དབུ་ཚུགས་ལ་དུས་འཁོར་གྱི་བཤད་ལུང་གིས། སྤྱིར་རྒྱུད་བཤད་ལ་མ་མཐའ་ཡང་ཞག་བཅུ་
དགོས་པ་སོགས་གཞུང་དུ་གསལ་ཡང་། ད་རེས་ཉིན་བཅུད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འགྲུབ་པར་གྱིས་ལ་ཆེས་
ཉེར་ལྔ་གཟུང་ལྷ་བ་གོ་བཞིན་འཕྲོད་སྤྱོད་དགེ་བར་འགྲུབ་ངེས་གིས། སྤར་ཡིག་བཀོ་བཅུགས་
ཞིབ་ཆ་མ་གྲུབ་སྟབས་རུང་ཟད་གསལ་མིན་ཡོད་འདུག་ཀྱང་བདག་ལ་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་མཐུ་
ཡོད་པས་ཁྱོད་གཉིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཡིན་གསུངས།” ཞེས་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “ཉི་ཤུ་གཉིས་གསུམ་སྟོར་ནས་བཟུང་། ད་ནི་འདུ་འབྲུགས་ཀྱི་ནད་སོགས་
གཏན་ནས་དྲག་ཟིན། ད་ཕན་སྤྱོད་བསྟུན་གྱི་ཆོར་བ་གཏན་ནས་མེད། ཉིན་མཆོན་ཐམས་ཅད་
ཐོད་ཀྱལ་གྱི་སྤྱོད་བ་འཇའ་ཟེར་ཐོག་ལེ་སྐྱ་དང་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་འབའ་ཞིག་རྟག་པར་ཁོར་
ཡུག་དུ་ཤར་འདུག་གསུངས། ཉེར་ལྔའི་ཉིན་རྒྱུད་ཞག་འཕྲུལ། ད་ནི་དེལ་མགོ་ཆང་སོགས་ཡོན་
བདག་དང་། རི་སྤྱོད་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛལ་མི་ཐམས་ཅད་ཤོག་གསུངས། སྐྱ་མདུན་དུ་བཅར་ཏེ་
སྤྱོད་ལམ་མཛད།

དེ་སྐབས་རི་སྤྱོད་སོགས་ནས་བཞུགས་ཏེ་ཕུལ་བར་ད་ནི་མི་སྤོད་ངེས་ཅན་ཡིན། སྤྱོད་བ་ཡང་མི་

ལེན་བྱང་ཤམ་རྩ་ལར་ཕེབས་རྒྱུ་ཡིན་གསུངས་ཐག་བཅད་གནང་། དེ་རྗེས་སྤྱི་མ་འོད་གསལ།
མཁན་ཡོན་དགལ། ཀྱན་དཔལ་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་ཡང་
འཆོ་བའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་ཆོས་ཉེར་དགའི་ཉིན་གཟའ་པ་སངས་དང་སྐར་མ་སྐར་
མ་འཆར་གྱི་བར་བཞུགས་ཏེ། དེ་བར་གསུང་འཕྲོས་ཅི་རིགས་དང་། ལྷག་པར་ནམ་མཁའི་ཁམས་
ཐམས་ཅད་ཡིག་འབྲུ་འབའ་ཞིག་གིས་གང་འདུག་གསུངས། དུག་བྲིས་བརྒྱ་ཡིག་སོགས་སྤྲོ་ཆོགས་
གནང་ཡོད་འདུག་ཀྱང་འཇམ་དཔལ་གྱི་གཟུངས་གཞུག་སྤུལ་བེན་སྐབས་གསལ་བར་འགོད་མ་
རུས། "ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་དགུང་ལོ་རེ་བདུན་པའི་སྤྱི་ལོ་1912པའི་ཁྱུ་བྱི་
ལྷ་བ་4པའི་ཆོས་29ཉིན་སྤྱི་ག་ཤེགས་སོ།།

ཨོ་མ་ཏོ།

ཤེས་བྱ་ཀྱན་གཟིགས་ཀྱན་མཆེན་མི་ཤམ་པའི།
ཟབ་རྒྱས་གདམས་པའི་གནང་ཀྱན་ཇི་བཞིན་རྟོགས།
བཤད་སྒྲུབ་བཟློན་པའི་རྒྱལ་མཚན་རིན་པོ་ཆེ།
སྤྱིད་མཐའི་བར་དུ་འཛིན་སྦྱོང་སྤེལ་གྱུར་ཅིག།
ཅེས་པ་རབ་རྒྱན་ཤིང་རྟའི་ས་གཞི་བའི་སྦྱོང་པ་གསུམ་པར་འཇམ་མགོན་མི་ཤམ་པའི་འདས་
མཆོད་སྐབས་སུ་སྤེ་དགོ་བ་བྱུང་བཟློན་སུན་ཆོགས་ཀྱིས་གསུང་པ་ཡང་སྐར་དྲ་གོགས་ཆོར་སུན་
ལམ་དུ་གུས་པས་སྤུལ་བར་དགོའོ།།